

Kazus 277

(P.S.-W.) Julius zobowiązał się świadczyć Semproniuszowi albo osła, albo owcę, albo niewolnika. Okazało się, że osioł padł. Semproniusz domaga się więc wydania niewolnika, ponieważ uznał, że owca na pewno nie będzie mu potrzebna.

- *Oceń, czy słusznie?*
- *Czy zastrzeżenie stron, że wyboru świadczenia dokonają wierzyciel byłoby w przypadku zobowiązania przemiennego skuteczne?*

Kazus 278

(M.W.) Pius długo namawiał rzeźbiarza Antoniusa, aby ten sprzedał mu swe ostatnie dzieło — drewnianą, aczkolwiek wspaniałą figurkę bogini Wenus. Antonius tłumaczył, że nie może tego uczynić, gdyż obiecał już swej żonie Oliwii, że figurka ta pozostanie ich własnością. Kiedy jednak Pius zaofertował oszalamiającą sumę 1000 sesterców, Antonius uległ, jednak zaproponował, że jeśli żona nie wyrazi zgody na zbycie figury, sprzeda mu równie wspaniałą Afrodytę. Jako że okrągli sumka łatwo przekonała i Oliwię, Pius oraz Antonius zawarli umowę kupna-sprzedaży i ustalili, że przekazanie rzeczy nastąpi następnego dnia. Nim jednak doszło do wykonania tejże umowy, na skutek niedbalstwa Antoniusa Wenus spadła na ziemię i rozpadła się na dwie połowy.

- *Czy rzeźbiarz powinien świadczyć Afrodytę, czy też jest wolny od zobowiązania?*
- *Czy odpowiedź byłaby inna, gdyby figurka splotła w pożarze kantorki Antoniusa?*

Kazus 279

(M.A.) Varenus Alfus, koneser dział sztuki, nabył od handlarza Diodora jeden z trzech obrazów malarza Dalosa oraz rzeźbę Rodinosa „Wenus i pasterz”. Nie mógł zdecydować się, który z trzech obrazów wybrać. Pozostawił więc wybór dzieła Diodorowi, wybrał „Gniew Jupitera”, a załadowawszy go wraz z rzeźbą na powóz, pojechał do Varenusa. Varenus stwierdził, że owszem, „Gniew Jupitera” podobna mu się,

ale w międzyczasie namyślił się i preferowałby jeden z pozostałych dwóch obrazów: „Pląsy hamadriad”, jeżeli tylko byłoby to możliwe. Za ten obraz i rzeźbę zapłaciłby 600 sesterce. Diodor pojechał więc do siebie po obraz. Na miejscu okazało się jednak, że „Pląsy hamadriad” zostały stradzone. Diodor wrócił więc do Varenusa z „Gniewem Jupitera”. Varenus odmawia zapłaty i nie chce już nawet kupić rzeźby.

- *Oceń stan prawny.*

Kazus 280

(T.S.) Darcus i Julius nieprecyzyjnie sformułowali termin wykonania zobowiązania. Według Darcusa w ogóle terminu nie ma, natomiast Julius uważa, że termin został określony.

- *Zastanów się, jakie znaczenie dla wierzyciela i/lub dłużnika miało precyzyjne określenie terminu wykonania zobowiązania.*

Kazus 281

(P.S.-W.) Mucius zobowiązany był do świadczenia owcy dla Serwiusa. Nie określono jednak czasu ani miejsca tego świadczenia.

- *W jaki sposób Mucius powinien świadczyć owcę, jeśli chce skutecznie zwolnić się z zobowiązania?*

Kazus 282

(D.M.) Gaius i Licinius zawarli umowę pożyczki 100 sesterców, stypulując odrębnie odsetki zwłoki. Termin spłaty wyznaczali na dzień idów marcowych. Licinius będący wierzycielem stawił się u Gaiusa dopiero we wrześniu i zażądał zwrotu nie 100, lecz 120 sesterców. „Dlaczego tak dużo?” zbulwersował się Gaius. „Przecież umawialiśmy się co do odsetek zwłoki” zripostował Licinius. „Jakiej zwłoki? Przecież nie wezwałeś mnie do zapłaty” — zdziwił się Gaius.

- *Jako jurysta rozstrzygnij spór między zaangażowanymi stronami.*
- *Czy dla istnienia obowiązkowej zapłaty odsetek zwłoki konieczna była ich odrębna stypulacja?*